

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgoveškega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 46.

Sobota 9. junija 1928.

Leto III.

V znamenju konsolidacije.

Naše zlo: Nadprodukcija narodne industrije.

Naša notranja situacija ni bila od takozvanega nacionalnega »ujedinjenja« sem nikoli količkaj normalna. Normalna je bila samo njena nenormalnost. Tako nevarno napet pa ni bil naš politični položaj že dolgo ne, kakor te dni. Opozicija se je očitno odločila izstreliti svoje najmočnejše karteče, in če se bo Vukičeviću posrečilo ostati še nadalje v sedlu, ne bo to njegova zasluga, nego zasluga njegov razmer in faktorjev, ki so Vukičevića privedli na vlado. Če bi bili mi še vedno parlamentarna država, bi Vukičevića že dolgo ne bilo več na čelu vlade.

Kam morejo take razmere privedi državo, vedi bog. V red in blagostanje gotovo ne!

Moramo tedaj računati, da bo križa našega režima še dolgo trajala, in da bo plačal stroške vsega z obrestmi vred zopet delovni narod.

In da je to imenitno početje vladajočih in odločujočih strank rodilo že dosedaj tako sijajne rezultate, kakor bi jih ne mogel pred desetimi leti predvideti niti najbolj pesimističen jasnovidec, nam priča med drugim tudi letno poročilo hrvaške »Narodne zaščite«, to je one ustanove, ki po prizadevanju nekaterih privatnikov skrbi, kolikor ravno more, za zapuščenico deco, za otroke, katerim ne morejo izstradani starši nuditi niti mleka niti kruha. V tem poročilu čitamo, da je število otrok od 2. do 8. leta, ki jih ima »zaščita« na razpolago, tako veliko, da more zavod nuditi vsem, ki si žele vzeti kakega otroka za svojega, »največjo in najraznovrstnejšo izbiro.«

»Zaščita« ima takorekoč na skladišču toliko tega blaga, da more zadovoljiti vsem mogočim željam jalovih zakonskih parov, ki si žele adoptirati kakega otroka. Na izbero ima vse vrste svetlolasih deklic, črnokodrastih dečkov, take, ki so majhni in okrogli, pa take, ki so sloki in suhi, brakičefale pa dolikačefale — sploh nabogatejša in najraznovrstnejša izbira. In še prihaja; ponudbe obupanah mater, ki se morajo otresti svojih otrok, ker jih ne morejo rediti, se množe z vsakim dnem, zlasti mnogo

jih je iz presrečne, junaške in ponosne Bosne, pa iz Dalmacije, in sploh iz vseh krajev države. Otrok je tedaj dosti na brezplačno »prodajo«, le ljudi, ki bi se brigali za nje, je presneto malo, zlasti jih je malo na onih, mestih v Beogradu, ki delajo politiko in vodijo vlado in državo v veliko bodočnost. . . . Pač, nekdo se je v Beogradu le oglašil, to je bil novi minister javnega zdravja (imenitni naslov za tako ministrstvo!), ki je rekel, da se pri nas dela premalo otrok, da bo treba nekaj ukreniti, da se zarod pomnoži. Pasja dlaka! Ali je ta minister prečital znamenito letno poročilo zagrebske »Zaščite«, ki je najbolj dovršena in pregledna enciklopedija vladnega javnega dela, kar smo jo mogli sploh izdati ob naši državni desetletnici.

V Hercegovini je glad, v Dalmaciji je glad, starši lahko v miru umro, ali otroke svoje bi radi rešili. Zato: evo jih, kupite jih, zastoj!

Naša narodna produkcija se je torej v novih razmerah vendar močno dvignila. Tu imamo očitno nadprodukcijo. Vsaj sirot imamo na »lagerju« toliko, da jih lahko še izvažamo. In poceni so. Naravnost zastoj. Tu smo torej absolutno konkurenčni.

Sužnje v Ameriki so prodajali vsaj za denar, in kdor jih je kupil, je že zaradi denarja, ki ga je izdal zanje, gledal, da mu prekmalu ne pocepajo. Mi pa »novi, svetli bodočnosti« zapsani jugoslovanski rod« damo kar zastoj. Kaj bi se pullili za denar, mi smo romantični narod.

Lepa naša domovina! Živela domovina! In njene vlade! Z Vukičevićevo vred!

Opozicija se je odločila za najhujšo borbo proti sedanjim vladam: Če bo kaj iz tega, bomo še videli. Toda eno vemo že danes: da se lahko vlade še tako spreminjajo — razmere pa ostanejo iste. To se pravi: Gladnih otrok je na lagerju dosti. Iz njih lahko sestavimo najlepši spomenik naši prvi, v gladi ujedinjeni narodni desetletnici!

»Živijo!« Še več: »Hoch!« Dreimal »hoch!«

Za kruh, svobodo in kulturo.

V najtežjih ekonomskih in političnih razmerah se dviga delavski pokret v Bosni in Hercegovini. Ekonomsko zapuščenost se je delavstvo začelo gibati, da zboljša svoj položaj in premaguje vse težkote, ki se mu stavijo na pot in napreduje. Počasi, korak za korakom, a njegova pot gre naprej.

Viden znak tega napredovanja je bil **Delavski zlet**, ki se je vršil 27. in 28. maja t. l. v Sarajevu in katerega so se udeležili tudi zastopniki slovenskih strokovnih organizacij. Med tem, ko se je na raznih prireditvah zleta pokazala številna in moralna moč delavskega pokreta, se je na številnih organizacijskih sestankih videla resna skrb in resen trud, da se težak položaj delavstva v Bosni in Hercegovini popravi. V najboljšem in najlepšem pomenu besede je na zletu bila združena lepota s koristnim.

Kakor vsaka druga akcija, bo ta zlet okreplil organizacije in to, kar je

v delavskem gibanju dobro in koristno. Vzbudil je ta zlet mnogo delavskih sil, ki so dosedaj stale ob strani brezbrizne ali iz bojazni.

Oblastna konferenca »Ujedinjenih Radniških Sindikatov Jugoslavije« je imela svojo konferenco. Svečana akademija je bila v Narodnem gledališču, kjer so delegati iz Slovenije, Srbije, Hrvaške, Vojvodine, Dalmacije pozdravili v imenu oblastnih odborov »Ujed. Rad. Sindik. Odbora Jugoslavije« zlet.

Po akademiji se je masa, broječa nekaj tisoč ljudi, uredila v povorko in odkorakala z godbo po glavnih ulicah Sarajeva na otvoritev novega Delavskega stadiona, kjer se je vršila delavska olimpijada.

Zlet je pokazal, kakor že povedano, da se delavstvo v Bosni in Hercegovini probuja in organizira.

Borba za kruh, svobodo in kulturo narašča.

Inspiciranje železnic.

Prometni minister, general Milosavljević, si je poiskal pomočnika v osebi gospoda Jaše Popovića, ki je menda tudi bil preje general. Ta g. Popović ima tedaj zelo visoko ter odlično funkcijo. Ta funkcija bi bila tembolj odlična, če bi se posrečilo gospodu ministrovemu pomočniku v resnici napraviti red na železnicah. Gosp. Popović pa je začel delati red na precej napačni strani. Pred vsem se je takoj v začetku svoje visoke misije odlikoval s tem, da je izdal znano okrožnico, glasom katere bo strogo nastopal napram železničarjem, katere bo eventuelno prestavljal v jugoslovansko »Sibirijo« ali — kakor se sicer imenuje — v Mecedonijo. Gospod Jaša Popović je prišel pred kratkim tudi v Maribor, kjer si je ogledal razne železniške naprave. Da-li bo imelo to inspiciiranje mnogo ali malo uspeha, to nam ni znano. Tudi nam ni znano, za kaj se je g. generalni inšpektor najbolj zanimal. Bil je namreč videti nekam zelo čmeren in zaprt ter napram osebju precej nezaupen. V neki pisarni je napravil opazko, da je soba umazana, to se pravi: da menda ni dovolj lepo pobeljena. Seveda ni nikdo imel poguma ali pa vsaj ni smatral nikdo za potrebno, da bi gospoda Popovića opozoril, da »nema kredita!«

Še eno je gospoda v dotični pisarni zanimalo, in to je neka uradnica, češ, da-li je gospodja ali gospica! Železniško osebje, ki pozna komplicirani železniški ustroj, si ne obeta od takih precej površnih vizitacij mnogo uspeha v nobenem oziru, a najmanj si osebje obeta kak uspeh v svojem gmotnem oziru. Gospod ministrov namestnik pač ni vprašal nobenega železničarja, kako

živi, ali ima dovolj hrane, obleke in kakšno mu je stanovanje, kakor da vsa ta važna vprašanja ne spadajo v kompetenco železniške uprave. Treba pripomniti, da si železniška uprava sama jemlje ugled s tem, da skoraj nobene svoje naredbe ali okrožnice ne izpolnjuje — razen morda onih, ki se tičejo kazni. Lansko spomlad je bil izdan dolgo pričakovani pravilnik za obleke. S pravilnikom je bilo določeno, da uslužbenci ne bodo več dobivali obleke v naturi, marveč v denarju. Tak denarni pavšal, ki bi znašal največ 600 Din letno, bi bili morali uslužbenci že 1. okt. 1927 dobiti. Pa ni bilo nič. Odgovor se je glasil: »Ni kredita, počakajte do 1. marca 1928.« A denarja za obleko še danes ni in ga najbrž tudi prvega oktobra 1928 ne bo in sicer vedno iz gornjega razloga. Toda ena svetla točka pri inspiciiranju je bila vsekakor ta — kakor namreč poroča »Slovenec« — da g. Žebot ni opustil lepe prilike, da ne bi gospoda Jašo Popovića opozoril na tiste sužnje na koroškem kolodvoru, ki imajo vse polno krivic, pa skoraj nič več pravic. To je važno, da se napiše. V nebo vpijoča demagogija je to, če gre vladni poslanec podrejenega organa opozorjati, češ, »tamle (v delavnici in kurilnici) so ljudje, ki imajo vse polno želja in zahtev!« Žebotova stranka je tista, ki je lani glasovala za **znižane** železniške proračune in ki je letos sodelovala pri sestavljanju proračuna kot večinska **vladna** stranka. Kaj naj direktije store, če jim skupščina kredite zmanjša? Zato pa ni čudno, če železničarji kompaktno obračajo hrbet Žebotu in njegovim najnovejšim privržencem — zvezarjem.

Skupen izlet vseh gorenjskih in ljubljanskih »Svobod«

se bo vršil v nedeljo 17. junija. Udeležé se ga »Svobode« Ljubljana, Šiška, Vič, Kropa, Lesce, Tržič, Javornik, Gorje in Jesenice. Odhod za izletnike iz vseh krajev je s prvim gorenjskim turistovskim vlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 5.28. Vsakdo naj si kupi karto do Javornika. Ta karta velja tudi za povratek, ker je vožnja s turistovskim vlakom polovična. Spored izleta je sledeč:

1. Na javorniškem kolodvoru sprejmeta javorniška in jeseniška »Svoboda« vse izletnike.
2. Odhod proti Savi pred Delavski dom.
3. Od tu izlet proti Bledu čez Dobrovo in Vintgar. V Vintgarju kratko zborovanje, skupno kosilo, petje, godba itd.
4. Popoldan odhod proti Bledu, kjer bo svobodna zabava: veslači na

čolnih, kopanje, plavanje itd. Povratek z zadnjim turistovskim vlakom.

Na predvečer se bo vršila na Jesenicah konferenca vseh gorenjskih »Svobod«. Vabimo vse delavce, da pridejo v nedeljo v naš krog. Udeležite se vsi tega izleta, na katerem se bodo spoznali med seboj sodruzi in sodružice iz najrazličnejših krajev! Vožnja stane Din 24.50 za vožnjo iz Ljubljane in nazaj. Iz drugih krajev je seveda vožnja še manjša, tako da ni izlet zvezan z nikakimi velikimi stroški, ako vsakdo vzame s seboj nekaj mrzle jedi. Izleta se udeležé pevski in godbeni zbori posameznih »Svobod«. V slučaju slabega vremena se bo vršil izlet drugo nedeljo 24. junija. »Svobodaši« in vsi delavci, na plan!

Delu čast in oblast!

Ureditev delovnega časa v trgovskih in obrtnih delavnicah.

Na inicijativo zagrebske Delav. zbornice, je sklical v sredo zagrebski veliki župan informativno anketo glede uveljavljenja onih odredb o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih delavnic in delovnega časa pomočniškega osebja o katerih morajo v smislu odredbe izdati svoje

naredbe veliki župani. Anketo je predsedoval v imenu oddelka za soc. politiko svetnik Albrecht. Za zagrebsko Del. zbornico se je udeležil ankete sodr. Vladimir Pfeifer, za Savez privatnih nameščencev Jugoslavije, Stefan Colnar, za trgovsko obrtniško zbornico, dr. Fleischer. Na

CENE „KARO“ čevljev

Polčevlji za 'gospode	Din 255--	naprej
Vis. čevlji za gospode	„ 265--	„
Strapacni za gospode	„ 270--	„
Gojzerci vse velikosti	„ 290--	„
Modni čevlji za dame	„ 245--	„
Otročji čevlji . . .	„ 70--	„
Sandali la	„ 60--	„

Vse v najboljši kvaliteti brez odpadkov, brez papirja, lahko in poceni popravilo.

Lastni izdelki.

Lastna delavnica za popravila
Maribor, Koroška cesta 19.

Albert Thomas.

Albert Thomas je vodja mednarodnega urada dela v Ženevi. Mednarodni urad dela je institucija, ki so jo ustanovile kapitalistične velesile ob sklepanju mirovnih pogodb. Urad sestoji iz treh faktorjev in sicer: delodajalcev, delojemalcev in zastopnikov držav, ki so priključene Zvezi narodov. Koliko ta urad delavstvu koristi, je vprašanje zase, s katerim se tu ne bomo bavili. Na vsak način pa kapitalistični državniki niso mislili ustanovljati institucij, ki bi naj koristile delavstvu. Hoteli pa so ustvariti organ, ki naj velja kot »bremza« proti nevarnosti delavske Internacionale in ki naj skuša gladiti nasprotja med delom in kapitalom na korist zadnjega. In vendar je vodja tega urada, francoski socialist Albert Thomas, bivši vodja francoskih železničarskih strokovnih organizacij.

Ta sodrug pa je že dosedaj veljal za nekako cokljo v svetovnem proletarskem pokretu. Pred kratkim pa je napravil nekaj, s čemur je povzročil razburjenje v celokupnem razredno zavednem mednarodnem proletarijatu. V svojem uradnem činu je smatral za potrebno, da gre v Italijo, kar je že samo na sebi neumestno. Toda Thomas je storil še en korak dalje in je šel, na povabilo, na kongres fašističnih strokovnih organizacij ter tam celo govoril. To se bila naravnost senzacija za ves socialistični svet in sodrug Friderik Adler, tajnik soc. del. Internacionale, je napisal dolg ter oster članek proti Thomasovemu muzanju italijanskemu fašizmu. Na podlagi tega se je začela ostrá polemika v svetovnem soc. ča-

anketi so se pretresla vsa dotična vprašanja, ki se morajo z naredbo velikega župana regulirati. Veliki župan mora namreč za vsako posebno trgovsko in obrtniško stroko utrditi točno delovni čas, otvoritev in zatvoritev lokalov, poldnevni odmor ter nedeljski počitek. Na anketi se je sklenilo sklicati posebno anketo za trgovsko in posebno za obrtno stroko. Splošna anketa za trgovsko stroko se bo vršila v nedeljo 17. tm., za obrtniško v nedeljo, 24. tm. Na te ankete se bo pozvalo tudi zastopstva važnejših mest v oblasti. Tudi posamezne Delavske zbornice in organizacije se udeležijo ankete.

Enako konferenco je sklical tudi veliki župan primorsko-krajiške oblasti že za 12. tm, na katero je pozval, poleg Del. zbornice in trgovsko obrtniške zbornice tudi Savez privatnih nameščencev. Verjetno je, da se bo v tej oblasti izdala enaka naredba, kakor v zagrebški. Enake ankete se bodo vršile tudi v Osijeku, Vukovaru itd. Delavska zbornica v Zagrebu je pozvala z ozirom na Medjimurje tudi velikega župana v Mariboru, da skliče skupno konferenco vseh interesentov.

sopisju, ki je dosegla svoj vrhunec v objavljenem komunikeju, ki ga je sklenil izvrševalni odbor Socijalistične del. Internacionale, dne 4. tm. v Bruslju. Omenjeni odbor se je predvsem bavil s pripravami za mednarodni kongres, ki se bode vršil v avgustu v Bruslju. Po določitvi delovnega reda in referatov, se je baval odbor z nekaterimi tekočimi organizatoričnimi zadevami. Obširno se je odbor bavil s potovanjem ravnatelja mednarodnega urada dela socialista A. Thomasa. Debate o tej zadevi se je udeležilo več govornikov in je bila na to sprejeta resolucija, predlagana od sodr.: Roosbroeckta (mednarodni blagajnik), Adlerja (mednar. tajnik) in Gilliesja in ki se glasi: »Urad z obžalovanjem ugotavlja, da je socialist Thomas, povodom njegovega potovanja v Italijo, sprejel vabilo na kongres fašističnih strokovnih organizacij, da se je tega kongresa udeležil in na istem celo imel govor, kar je povzročilo tendenciozno potvorbo in kar bi on mogel in moral v naprej vedeti, da je njegova navzočnost povzročila globoko ter upravičeno ogorčenje ne le pri italijanskih sodrugih — žrtvah fašistične diktature — marveč tudi med mednarodnim razrednim delavstvom.

Urad je mnenja, da je v časopisju po mednarodnem tajniku Frideriku Adlerju, dvignjeni protest, pod okoliščinami popolnoma upravičen.« Na vzoči na tej seji so bili sledeči člani izvrševalnega odbora: Abramovič in Suhomlin (Rusija), Bauer (Avstrija), Bracke (Francija), Grimm (Svica), Modigliani (Italija), Vandervelde (Bel-

gija), Wels (Nemčija). Razen teh še Gillies, Adler in Roosbroeck.

Z gornjo resolucijo so dobili zaščeno vsi oni, ki so se čutili glo-

boko užaljeni radi skrajno netaktičnega nastopanja Thomasovega, ki bo moral najbrž iz tega konsekvence izvajati.

Strokovni shod — prepovedan.

V nedeljo, 3. junija tl. je sklicala kovinarska organizacija »Savez Metalskih radnika Jugoslavije« s »Strokovno komisijo za Slovenijo« javen delavski shod v Kamniku na Glavnem trgu. V Kamniku v tovarni »Titan« je mezdno gibanje, ker je »Titan« kršil grobo kolektivno pogodbo. Na shodu se je imelo pojasniti delavcem in javnosti stališče strokovne organizacije in protestirati proti kršitvi kolektivne pogodbe. Shod pa je srezko poglavarstvo v Kamniku prepovedalo temeljem § 6 zakona z dne 15. nov. 1867 drž. zak. št. 135, ker se je bati, da bi se kršil mir in red.

Zares, nahajamo se še vedno v Avstro-Ogrski monarhiji, ker nam merijo svobodo in pravico zakoni iz

1867. leta. Red in mir bi se kršil, če bi na shodu delavstvo povedalo svoje mnenje in zahtevalo svoje pravice — a red in mir se krši, če tovarna poleg itak slabih plač, še iste, kakor je v kolektivni pogodbi določeno, ne izplačuje.

Proti taki reakciji, da celo strokovne shode prepovedujejo, najodločnejše protestiramo. Delavstvo pa se naj zaveda, da protest brez aktivnega dela, pomnožiti in še bolj okrepiti razredno-strokovne organizacije, nima učinka. Zato mam naj le prepovedujejo shode. To lahko, ker je oblast v njih rokah. Mi pa se organizirajmo in kot organizirani prisilimo oblast, da prizna tudi nam zapisane državljanske pravice.

Dnevne novice.

Se bolj navdušena za vojsko nego je bila te dni naša dijaška mladina, je bila naša pojugoslovanjena »Jadranska straža«. Ko so sklepali študenti svoje resolucije za vojsko, so se pacifisti in vsi resni nasprotniki vojsk nekoliko tolažili vsaj s tem, da mladina ne odloča v politiki in da so njene resolucije za današnjo dobo res otročje. Koj nato so pa zborovali jugoslovanski »stražarji«. To so pa že odrasli in celo priletni ljudje, kajti marsikdo izmed njih je bil preje že član avstrijskega »Flottenvereina« in je le zamenjal svojo avstrijsko kokardo z jugoslovansko. Od njih pa smo pričakovali nekaj drugega. No, in kaj so sklenili: »Kot levi stražarji naše meje in pripravljeno so na vse...« Ti presneta domišljavost. Če potipamo članstvo »Jadranske straže« nekoliko bližje, vidimo, da jih je večina v državni službi in da bi bili ti največji junaki po vrsti »enthoben« za slučaj kakih res krvavih prismodarij. V ostalem bi se pa še marsikateri junak po prvem strelu poskril v mišje luknje, ki je danes sicer še tako krvoločna.

Socialisti prevzamejo vlado. Glasom najnovejših vesti je sklenil nemški soc. strankin odbor, ki je imel sejo v Kölnu, da gredo socialisti v vlado — saj drugače pri danih razmerah tudi ni mogoče — ter je bil sodrug predsednik stranke, Herman Müller, pooblaščen, tozadevno se pogajati. Proti vstopu v vlado je bila le majhna manjšina članov. Kot se sedaj vsestransko trdi, bode bodoči kancler s. H. Müller, ki je že imel to čast po prevratu. Nemški parlament se sestane dne 13. t. m. V vlado bo najbrž vstopila tudi Stremannova ljudska stranka, ki bi se

imela baje združiti z demokrati, kar pa ne bi bilo brez posledic in bi na ta način demokrati izginili s površja, kot so povsod drugod po svetu, kjer jih je kaj bilo.

Minister socialne politike dr. Čeda Radovič se je mudil v nedeljo in ponedeljek v Ljubljani, da si ogleda socialne zavode in ustanove. Minister socialne politike pa pri tem tako naglem pregledu ni mogel dobiti pravega vpogleda. Kdor bi hotel dobiti pregled vseh teh ustanov, razumeti njih pomen ter obenem presoditi, v koliko so koristne socialno in vzgojno, bi se moral nekoliko bolj posvetiti vprašanju. To bi bilo tembolj potrebno, ker široka javnost, seveda marsikateri minister tudi, še ne pojmujejo socialnih vprašanj tako kot jih razume delavec. Najboljši učitelj je pa vendarle spoznanje namena in pomena teh zavodov. Šele na podlagi temeljitega, objektivnega spoznanja je mogoča — socialna politika, ki nekaj izboljšava in ustvarja.

Če nimaš Ti dobrih očal
Kar pri Peteln-u, »Zeiss-punktal«!
Maribor, Gosposka ulica 5.

Krščanski socialisti so prekrstili svoj list v »Delavsko Pravico«. Lastnik prejšnje »Pravice« je bil m. n. r. dr. Gosar, lastnik nove Pravice je pa Jos. Gostinčar. Izprememba imena lista pri krščanskih socialistih ne pomeni mnogo, dokler se bodo smatrali kot sestavni del meščanske Slovenske ljudske stranke in ob volitvah delali za to stranko in za njih politiko. Revolucija glede imenovanja svojega glasila še ni revolucija v politiki, ki je še bolj potrebna.

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

22

»Tiskam. Naš list tiskam. (To je povedal s povdarkom.) Imamo svoj literarni krožek in list izdajamo. Pesmi, povesti in listike priobčujemo v njem. Jaz pa tiskam. V šestdesetih izvodih. Vam bom že pokazal . . . Zaljubljene pesmi so tudi v listu . . .«

»O, to ste pesniki!« Tako se je nasmehnila lepa gospa.

Pisali so vsi pod pravim imenom. Nekaj izzivalnega, samozavestnega je bilo v tem. V prvem letu so se skrivali pod različni romantični pseudonimi. S profesorjem Jankom so se pomirili. Po vsaki izišli številki so imeli sestanek, na katerem je povedal svojo kritiko in nasvete. Bil je zelo oprezen, sam nežen, je težko spravil iz sebe trdo kritiko. Sodil je precej mlo, premalo trdo, kakor je zahteval Leo. Tudi Marko in Stane sta bila za ostro kritiko. Tako so se shajali v popoldnevih mladi literati, ki so bili masi študentov kolegov v posmeh in profesor matematike se je večkrat obregnil obnje, češ, naj se bavijo raje z enačbami in geometrijo. Največ dela je imel Leo. Bil je povrh vsega še kolporter »Utrinkov«. Stare platnice »Slovana« je uporabljal za kolportersko mapo, švigal iz nadstropja v nadstropje in ponujal. Ščasoma je pridobil 50 stalnih naročnikov. Včasih je ostal malenkosten prebitek. Na račun prvega je

kupil pečene kostanje, ki so jih skupno z Maksimom in Stanetom snedli sredi glavnega trga. Uživali so jih kot prvi honorar.

Ravnatelju so poklonili vsako številko. Pri tretji je podaril svojevoljno 10.— Din. »Fantje, stari je dal 10.— Din«, je primahal z bankovcem v roki Leo v razred. Ko sta šla po šoli s Stanetom iz šole domov, ga je prosil za posojilo. »Leo, posodi mi! Tobak moram kupiti. Sicer ne morem delati ničesar. Ne morem se učiti in tudi pisati ne morem brez tobaka. Cigareta mi daje inspiracijo . . .« Leo mu je dal v posojilo. V večno posojilo. Stane je redko, redko, skoraj nikdar, vračal posojeni denar. Leo je vedel za to, saj je imel izkušenj z njim. Kljub temu mu je dal. Naj kadil in piše, naj v pesmih Mileno obožuje, naj poziva na upor . . .

Leto je poteklo brez posebnega dogodka v klubu samem. Le profesor Klinc, katehet nižjih razredov in dveh višjih, se je v semenišču obregnil ob Stanetovo zaljubljeno pesem. »Se sanjati bi ne smel kaj takega, ne da piše. Pokvarjena mladina.« Prefekt je bil v semenišču, dolg, suh, strog prefekt. Nekateri so ga nazivali za avstrijskega fedvebla, radi načina, kako je zapovedoval in kako je postopal s semeniščani . . . Vojni kurat je bil. Na fronti je marsikaj videl, marsikaj doživel, marsikaj izkusil in živce je imel precej pokvarjene. Komandiranja se je naučil pri oficirjih . . . Tako so govorili semeniščani. Krivice mu niso delali. Ako si ga pogledal v dolgi črni suknji, v vojaških golenicah, težkih vojnih čevljih in sivih jahalnih hlačah, ki jih je prinesel iz vojne, nisi mogel dobiti drugega

utisa. Pripovedovali so celo, da je nižješolce klofutal. Občutno in večkrat. V peti šoli se je spozabil celo nad Maksimom. Zvečer po večerji, ker se je baje pri mizi med molitvijo smejal, Maksim pa se mu je uprl.

»Koga boste vi klofutali? Poiščite si kakega capina na cesti, ne mene . . .« Maksim je ponosna, kmečka žilavka. Težko trpi ponižanje. Sprijela sta se. Klinc ga je sunil in klofutnil, da se je opotekel po tleh. Maksim je krilil z vsemi štirimi okrog sebe. Profesor Klinc je napadel s težko okovanimi vojaškimi čevlji . . . Feldvebel-pedagogika. Pravili pa so, da tudi prefekt ni izšel brez vsega iz dvoboja.

Na sklepnem sestanku je predlagal Leo, da dado tretji letnik tiskat v kamenotiskarno. Tiska naj se sto izvodov. Pri agitaciji bodo morali pomagati vsi. Letošnje delo je zahtevalo od njega preveč truda in časa. Ves izčrpan je bil na koncu leta od dela, učenja in sanjarenja. Bled, suh, zamišljen. Profesor Janko ga je posvaril radi zdravja. »Gospod profesor, taka kopriva ne pozebel!« Samozavesten je bil. »Pazite na zdravje!« Poleg tega dela je imel Leo za seboj leto svojih duševnih in telesnih bojov, o katerih razven Staneta nihče ni veliko vedel. Stanetu je včasih samo namignil. Lepa gospodinja, sestra njenega moža, lepa tretješolka Boža . . . vse to mu je bledilo mlado lice.

Kljub zgodbi z Binico se je vrnil iz počitnic zdrav, vesel. Prinesel je novih sil in »Utrinki« so kot prerojeni v »Človeka mrtvaških lobanj« romali v kamenotiskarno.

V Ženevi se vrši te dni konferenca Mednarodnega urada dela. Na tej konferenci je prišlo koj po otvoritvi do incidentov, ki so jih povzročili delodajalski zastopniki s svojim nerazumevanjem delavskih zahtev. Konferenci prisostvuje tudi tajnik tega urada s. Živko Topalović.

Zveza mest Jugoslavije. Te dni je imela nova zveza jugoslovanskih mest v Zagrebu svojo konferenco. Inicijativo tej zvezi so dali ljubljanski župan s. dr. Perič, mariborski župan s. Grčar in zagrebški župan ing. Heinzl. Zastopanih je bilo 40 mest. Za predsednika je bil izvoljen ing. Heinzl. Zveza ima za tri leta sedež v Zagrebu. Namen te zveze je, da mestom zasigura več avtonomije, kakor je predvidevajo vladni zakonski načrti ter zlasti, da bi se vsaj večja mesta izločila iz oblastnih uprav.

Italijanski fašizem je zaključil zopet eno svojih običajnih kričavk. Po vsem hujskanju, ki ga je na jako umeten način fabriciral, razglasa, da je spor z Italijo in Jugoslavijo končan. Nettunske konvencije so pa pričeli zagovarjati posamezni člani vlade, češ, da ne pomenijo nič bistveno važnega. Če je tako, zakaj pa so čakali dve leti na ratifikacijo? Ali je bilo potrebno, da izgleda ta korak sedaj kot politična kapitulacija. Zdi se nam, da stvar vendarle ni tako nedolžna.

Policija pretepla policijskega podravnatelja. Neverjeten ali vendar resničen slučaj, ki se je te dni dogodel v Berlinu. Prišlo je neke do nemirov in policija je nastopila kruto in brezobzirno ter tolkla s svojimi gumijevkami na vse strani. Pa se je pojavil policijski podravnatelj Weiss, ki je bil naprošen, da naj posreduje pri policistih, kar je isti tudi storil. Toda, o gorje! Sedaj so se obrnili pendreki proti lastnemu šefu, ki je zastoj zagotavljal ter rotil napadalce, da je on njihov podravnatelj. Tega besna policijska furija enostavno ni hotela poslušati in pendreki so padali dalje. Ubogi Weiss bo imel za nekaj časa dovolj!

Madjarska pravica . . . Pred par dnevi sta bila dva bandita, ki sta pred petimi leti celo deželo ustrahovala, amnestirana. Kot navadna zločinca sta se deklarirala za probujajoča Madjara, t. j. fašista in kot taka sta delala kar sta hotela. Nekega trgovca sta hotela z ročno granato usmrtiti, da bi ga potem izropala, kar pa se jima ni popolnoma posrečilo. Tedaj sta prejela in sicer prvi imenom Keő štiri in Gyallai tri mesece zopora. Po tem, ko sta par dni odsedela, sta bila izpuščena, dokler najvišja instanca ne odloči drugače. Še-le sedaj sta bila od senata spoznana kot vredna amnestije, ker sta ravnala v »patriotičnem« duhu! Horthy in Mussolini sta res vredna zavznika!

19. razstava Slovenskega umetniškega društva v Jakopičevem paviljonu je otvorjena vsak dan od 9. do 18. ure. Daljše poročilo izpod peresa Angela Cerkvenika prinašamo prihodnjič. Vsem čitateljem priporočamo obisk te izredno uspele razstave.

* **Gojzerji, lahki, poltežki in original,** kakor tudi nad 30 modelov promenadnih čevljev, nudi Karo, Koroska cesta 19.

Iz stranke.

Vabimo na sestanek, ki ga sklicuje krajevna organizacija SSJ v Ljubljani. Sestanek se bo vršil v soboto, dne 9. junija, ob pol 8, uri zvečer v salonu restavracije Ušenik na Rimski cesti. Na sestanku bo poročal obč. svetnik s. Likar o razmerah v mestnem občinskem svetu in o gospodarstvu demokratsko-klerikalne koalicije. Poročalo se bo tudi o splošnem političnem položaju. Sodrugi delavci in nameščenci iz Dvorskega okraja in Tržaške ceste, vsi na sestanku, da slišite poročilo svojih funkcionarjev in da jim daste novih direktiv v stvareh, ki se tičejo Vašega okraja. — Odbor kraj. pol. org. SSJ v Ljubljani.

K o s p i t e

Vam ni treba imeti nikakih skrbi za perilo, ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako, da drugo jutro trebate perilo samo malo kuhati v rastopini, za katero vzamete

Schichtovo Terpentin milo

Vestnik „Svobode“.

10-letnica »Svobode« v Beljaku na Koroskem. »Svoboda« v Beljaku (Villach) proslavi 30. junija in 1. julija t. l. 10-letnico svojega obstoja po sledečem sporedu: Na soboto 30. junija sprejem gostov, telovadne igre, vodni šport, lahka in težka atletika in dramatična prireditev na prostem. Na nedeljo 1. julija lahko- in težko atletične tekme, teki po ulicah, manifestacijski obhod, proste telovadne vaje, vaje na orodjih, otroške igre, cvetlični dan, petje po ulicah, šahovski turnir in kolesarska tekma. Zvečer velika ljudska veselica. Te proslave se lahko udeleže gorenjske »Svobode« in sodrugi iz Ljubljane in okolice, ker tu vožnja ni draga. Udeležbo javite takoj na naslov, ki je razviden vsem podružnicam iz posebne okrožnice, ki smo jim jo dostavili. Razen tega naj javi vsakdo udeležbo tudi nam! Važno in koristno za nas je, da se v čim večjem številu udeležimo te proslave avstrijske »Svobode«, ki jo bomo jeseni povabili, da se udeleži proslave 10-letnice naše »Svobode«. Živela internacijonalna solidarnost proletarijata! Delu čast in oblast! — Centrala »Svobode«.

Ptujska »Svoboda« je imela svoj redni občni zbor 13. V. Novo izvoljeni odbor so je konstituirali sledeče: Predsednik Franc Gabrijel, podpred-

sednik Rudolf Znidarič, tajnik Janko Šegula, blagajnik Josip Čermzel, njegov namestnik Josip Kramarič, knjižničar Franc Gabrijel, namestnik Jakob Kovs, gospodar Znidarič. Odborniki so: Ana Podlaha, Franc Kostanjevec, Roman Jagušič, Franc Ljubec in Josip Vidovič. V nadzorstvu sta: Anton Podlaha in Josip Meznarič. Ptujska »Svoboda« hoče doseči združitev s pevskim društvom »Naprej« in delavskim kolesarskim društvom ter upa, da bo našla za to razumevanje in dobre volje.

Kočevska »Svoboda« je imela svoj izredni občni zbor v nedeljo 3. junija. Udeležili so se ga člani v velikem številu, centralo je pa zastopal s. Štukelj. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Bauer Jože, podpredsednik Bremec Ivan, tajnik Falkner Avgust, namestnik Orehek Ivan, blagajnik Zalar Alojz, njegov namestnik Jakopin Anton. Odborniki so: Jagodic Alojzij, Poje Anton, Svajgl Jože in Zelnik Martin. V nadzorstvu so: Jenko Peter, Resnik Ign., Majer Anton in Schaffer Daniel. Po izvolitvi odbora se je razvila živahna debata o bodočem delovanju podružnice. Najlepše napreduje pri podružnici knjižnica. Poleti bo podružnica prirejela izlete, jeseni bo pa začela z rednimi skioptičnimi predavanji.

ena sama soba in v drugem dve podstrešni sobici ali manzard. Zato so socialisti zahtevali: 1. zgradba ne sme biti pod cest. nivojem, ampak raje nad istim, 2. hišice naj imajo kleti, 3. določi se več tipov, a brezpogojno saj še eden, po katerem ne bode dveh etaž, ampak v nadstropju dve sobi in porabno podstrešje.

Nekateri klerikalni občinski svetniki so te predloge sicer uvaževali, drugi pa ne in to iz gole zakrknjenosti. Ko so pa bili sami med seboj in so vzeli svinčnik v roke, tedaj so se prepričali, da imajo socialisti prav. Po prejšnjih Vurnikovih kalkulacijah bi bil prvi tip stal okrog 48—50.000 Din, medtem ko bo stal faktično 74.550 Din. Na ta način se ne bi bilo moglo zgraditi niti 50 hišic. Zato gospodje ne le, da niso končno zavrnili Bahunovega predloga po spremembi tipov, ampak nasprotno so določili, da se gradi 57 hišic tega tipa, ki bo pa še vedno stalbiskpžfškzpžii in samo 18 hiš z onimi nesrečnimi etažami, ki bodo zato stale okroglo 17.000 Din več.

Tu se vidi, da so se socialisti zopet na tem polju sijajno uveljavili, dasi se je težko neintelektualcu boriti proti intelektualcu, ker masa zmiraj gleda na to, kaj bo slednji rekel. Zato pa klerikalci sicer občinski voz vlečejo, toda smer v dajoje skora- raj vedno socialisti!

Ljudska univerza v Mariboru. Občni zbor »Ljudske univerze« se vrši v sredo 13. junija ob 8. uri zvečer v čitalnici študijske knjižnice. — Kdor še ni član, zamore vstopiti še tudi ta večer.

Zagorje ob Savi.

Dekalist A. Hlebec je v Zagorju razbil skupen nastop delavstva s 3 glasovi večine. Že zadnjič smo poročali o predstojajočih volitvah v občino Zagorje in ob enem tudi sklepe tukajšnje kraj. organ. SSJ glede teh volitev. Ali na željo politično neopredeljenih smo se podali na skupno pogajanje z dekalisti, katero se je vršilo dne 30. maja. Pa prišel je iz Ljubljane multirevolucionar Hlebec z namenom, da razbije enoten nastop in potem vpije, primite tatu. Zahteval je en blok izglasovanje predlogov dekalistov, sprejetih na njih sestankih z dne 27. maja. Ali stari borec s. Čobal mu je to nakatno temeljito preprečil s tem, da je stavil predlog, da naj se izvoli 9-članska komisija, katera naj izdelava predloge za skupen nastop. Ta komisija se je zedinila na tem, da se imenuje lista »Združena delavska lista«. Nosilec liste ima biti levičar. Socialisti smo zahtevali do 14 mesta 6 mandatov in do 25. mesta 10 mandatov. Dekalisti so že pristali na 5 mandatov SSJ do 14 mesta. Sporen je bil še samo 1 mandat in skupen nastop delavstva

Iz delavske Slovenije.

Maribor.

Izredna seja obč. sveta z dne 1. junija.

(Nadaljevanje poročila.)

Gradba delavske kolonije.

Občinski svet je oddal gradbena dela delavske kolonije na Staudingerjevem posestvu pri kadetnici. Za zgradbo sta bila predložena samo dva oferta in sicer: 9 združenih stavbenih mojstrov iz Ljubljane in isto tako 5 združenih mariborskih stavbenikov. Delo se je oddalo mariborski skupini. Zgradilo se bode 75 hišic po dveh tipih za vsoto: 4.339.818.10 Din. Po prvem tipu bode 18 in po drugem 57 hišic. Te hišice bodo, po dosedanjih računih, stale in sicer prvi tip 74.550 Din, drugi pa 57.350 Din.

Amortizacija je določena na 20 let in bo treba mesečno plačati za prvi tip 400—420 in za drugi 320—350 dinarjev. Hišice bodo imele po 250 m² vrta. Celokupni stroški te kolonije bodo znašali 4.820.000 Din in so prekoračeni za 820.000 Din.

Z načrti te kolonije smo se že parkrat bavili.

Nočemo vsega ponavljati, toda dovoljujemo si nekaj pripomb sedaj, ko je ta zgradba sklenjena stvar in se ne da nič več na njej spreminjati. Načrte so si klerikalci sami preskrbeli in je iste izdelal ljubljanski profesor in

arhitekt g. Vurnik. Klerikalci so načrte dolgo skrivali in so jih šele pokazali, ko je bilo že skoraj prepozno (z ozirom na gradbeno sezono), kaj izpreminjati. Toda načrti so bili tako, kot so prvotno zgedali absolutno nesprejemljivi, zato je bilo treba več odsekovih in plenarnih sej, v katerih so se ti načrti in sicer izključno po sprememljajvalnih predlogih naših sodrugov, spremenili in izboljšali. Klerikalci so dvakrat povabili avtorja načrtov v Maribor, kjer je v odseku iste utemeljeval. Tendenca je šla za tem, da bode teh hišic mnogo, da bo v njih čim več prostorov in da bodo kljub temu po razmeroma zelo nizki ceni. Sedaj pa se vidi, da bi bile zgradbe znatno več stale, tudi če se ne bi bili načrti popravili, kot je avtor predvideval. Za zboljšanje načrtov se je vršila precejšnja borba zlasti radi tega, ker se je večina (klerikalci) bala za prestiž, če bi se to, kar so oni kdali napravili, bistveno izpremenilo. Toda socialisti so energično nastopali in mora se reči, da ne brez uspeha. Sodr. Bahun je najprej kritiziral, da se hoče graditi hišice 40 cm pod cestni nivo, da bi bile iste brez kleti, zato pa bi bila shramba za stvari, ki spadajo v klet, zraven kuhinje. Kuhinja bi vsled tega bila silno majhna. Nad kuhinjo pa bi bile še dve etaži in sicer v prvem nadstropju

bi bil gotov. Ta sporazum komisije se je dne 4. junija tl. prenesel v odobrenje delavstvu. Ali tukaj se je g. Hlebec požvižgal na željo tukajšnje-ga delavstva za skupen nastop, ter je kar diktiral izglasovanje čistega proporca po merilu zadnjih občinskih volitev, s čemur bi socialisti smeli imeti na listi samo 3 mandate. Izintrigiral je, da je prišel njegov predlog prej na glasovanje, kakor sodr. J. Arha, ki je staval predlog, da se naj vzame za podlago sporazumna razpredelba mandatov za zadnje občinske volitve po sodr. F. Šoberju, to je dek. 15 in soc. 10 mandatov na skupni listi. Hlebec je dobil za svoj predlog 29 glasov in sodr. J. Arh pa 26. Tako je končal ta žalostni manever. Mi se z njimi ne bomo več prepirali in rudarji imajo odločilno besedo dne 22. julija 1928. Ali se jim bodo oči odprle?

Kultura.

Dr. Pavel Brežnik: Junaki prekomorskih poletov. Založila Tiskovna zadruga. Prosveti in zabavi 20. zvezek. Strani 127. Cena broširani knjigi 36 Din, v platno vezani 46 Din. — Kot 20. zvezek zbirke »Prosveti in zabavi« je izdala Tiskovna zadruga za Binkošti knjigo, ki je prvo slovensko delo, ki se peča z letalstvom. S tem je zamašena občutna vrzel predvsem v našem mladinskem slovstvu. Po pravici se je že ponovno naglašalo, da manjka naši mladini krepke, zdrave dušne hrane. Brežnikova knjiga je pesem dela in energije, nevstrašenosti in potrpljenja! Zračni junaki, ki jih slika, so dosegli svoje cilje edinole po dolgoletnem delu, po mnogih razočaranjih in trudapolnem po-

trpljenju. — Knjiga je razdeljena na štiri dele: prvi nas seznanja s prvimi poleti preko Rokavskega preliva, drugi s prvim poletom iz Francije v Afriko, tretji slika tekmo za preoceanski letalski rekord, zadnji pa polete preko Severnega ledenega oceana. Najslavnejši letalci sveta: Bleriot, Garros, Alcock in Lindbergh so nam tu predloženi. Knjiga natančno popisuje težave teh zračnih junakov in njih končno zmago, ne pozabi pa tudi onih, ki so žrtvovali svoje življenje za visoke cilje, za katerimi so stremeli kot n. pr. Nungesser in Coll.

Podružnica „Svoboda“, Studenci

naproša vsa kulturna, strokovna in politična društva, da nam blagovolijo pravočasno javiti, v kakšnem številu se nameravajo udeležiti naše prireditve dne 14. in 15. julija; osobito telovadna in pevska društva naj pošljejo najkasneje do 15. junija sporočilo, s čim nameravajo nastopiti dne 14. julija zvečer pri akademiji, katera se vrši v dvorani »Union« v Mariboru. — Sodrugi, agitirajte za ta dan! Odbor.

Šport.

Športna podzveza se ustanovi šele v jeseni. Na zadnji seji odbora za ustanovitev športne podzveze »Svobode« se je na predlog s. Aleša sklenilo, da se ustanovitev del. športne podzveze »Svobode« preloži na letošnjo jesen. To pa zato, ker se misli v poletnem času ustanoviti več novih športnih sekcij v podružnicah

»Svobode«, tako, da bi ob ustanovnem občnem zboru štela Delavska športna podzveza »Svobode« vsaj 10 močnih delavskih športnih klubov.

SK »Svoboda« Ljubljana lepo deluje. Odkar se je izvršil spoj podružnice »Svobode« Ljubljana z del. SK »Svoboda«, je nastalo bolj živahno v našem športnem klubu, ki je sedaj sekcija in sicer športna sekcija ljubljanske »Svobode«. Gibanje je postalo jačje. Naši igralci pa, ki doslej še niso imeli preveč pojma o socializmu, bodo imeli lahko priliko, da si v delavski izobraževalni zvezi »Svobodi« izpopolnijo svoje duševno, kakor tudi telesno vzgojo. Za »Svobodo« vlada že veliko navdušenje in je pričakovati, da bodo prav lepi uspehi.

Knjižnica „Delav. Politike“ in „Volksstimme“

Gori navedene knjige se naročajo pri upravi lista.

Proletarierliederbuch	Din 5.—
Arbeiterliederbücher	11.—
Liederbuch für Arbeiter	4.—
Unser Lied	20.—
Anzengruber: Das Sünderkind	19.50
Julius Bruhms: Es klingt in Sturm ein altes Lied	11.50
Julius Braunthal: Die Wiener Julitage 1927	28.—
Julian Borchart: Wissenschaftlicher Sozialismus	25.—
Carl Colbert: Das goldene Kalb	25.—
Danneberg: Das sozialdemokratische Programm	8.—
Eduard David: Der Referentenführer	12.—
Eckstein: Kapitalismus u. Sozialismus	4.—
Bruno Frei: Die roten Matrosen von Cattaro	30.—
Johann Ferch: Liebesopfer	30.—
Maxim Gorki: Erinnerungen an Tolstoj	15.—
Gepe: Zur Philosophie des Sozialismus	19.50
Dr. Gratjahn: Das Gesundheitsbuch der Frau	45.—
Hollitscher: Amerika	10.—
Heinrich Holec: Der graue Film	25.—
Henni Lehmann: Die Frauen aus dem alten Staden No. 17	19.25
Lehman Otto: Republik Europa	10.—
Clare Meyer Lagan: Das geheimnisvolle Land	10.—

Dr. Natalie Moszkovska: Arbeiterkassen an den priv. Berg- und Hüttenwerke im Königreich Polen	11.—
Robert Oven und der Sozialismus	15.25
Preczang E.: Der Ausweg	10.—
Renner Karl: Oesterreichische Erneuerung	19.50
Romanus Junius: Mussolini und sein Gefolge	25.—
Salamon: Proudhon und der Sozialismus	14.50
Salamon: Saint-Simon und der Sozialismus	14.50
Satow Lois: Hypnotismus und Suggestion	32.—
Steinitz Marta: Helden der Güte	10.—
Schwantje Magnus: Die Liebe zu den Tieren	10.—
trdo vezano	20.—
Schoeneich: Vom vorigen zum nächsten Krieg	20.—
Schoesser Robert: Der Konsument im Rätssystem	30.—
Schen Andreas: Umsturzkeme	30.—
Tolstoj Leo: Eine Auswahl für die reifere Jugend	10.—
trdo vezano	20.—
Tomas Teodor: Gib mir meine Jugend zurück	19.50
Tolstoj Leo: Aufruf an die Menschheit	2.50
Vorländer Karl: Kant Fichte Hegel und der Sozialismus	14.50
Weiss Fr.: Politisches Handbuch	64.—
Zepler Nora: Heinrich Heine	10.—
Ziekler Artur: Der Sprung in die Welt	29.50
G. Grimm: Grimms Märchen	22.—
Hauff: Die Karawane	12.—
Hauff: Hauffs Märchen	23.—
Hanusch Ferd.: Der kleine Peter	7.50
Hebel Joh. Peter: Geschichtenbuch	8.50
Hoffmann: Nussknacker und Mausekönig	23.50
Kleift: Michael Kohlhaas	18.50
Wiesenerger: Kleines Schnattermäulchen	17.—
Wiesenerger: Robinson Crusoe	25.—

ČITAJTE

ново izišlo, socialno dramo Rudolfa Golouha

KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Politike« v Mariboru, Ruška cesta 5. Vsaka naša knjižnica, vsak naš čitatelj mora naročiti to našo najboljšo socialno dramo.

Ali že uporabljate „PROJA“ terpentinovo kremo za čevlje!

Dobiva se jo povsod. Dobiva se jo povsod.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 2:50 D

NAČELSTVO.

II. Okrožni zlet DTE „Svoboda“, Studenci, dne 14. in 15. julija v Studencih.

Na plan za „Svobodo“! Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Odbor.

Prepečenec neoporečne kakovosti!

ROBAUS^{OV} SUHOR

Pravi samo v originalnih zabojih z zaklopno znamko!

Novo otvorjeno! **TVORNIŠKA ZALOGA MOŠKEGA PERILA** Novo otvorjeno!

ZNAMKE **MAM** ZNAMKE

GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 24 NASPROTI KAVARNE CENTRAL

srajce iz cefirja
srajce iz poplina
svilnate srajce
smoking srajce
športne srajce

Trdi, poltrdi in mehki ovrtniki.

SAMO PRVOVRSTNO BLAGO!

Vedno velika zaloga delavskega perila po najnižjih cenah. Stalno velika zaloga: cefirjev, poplinov, šifonov, platna, gradelna in keperja. Sprejema se naročila po meri.

pižame
spodnje hlače
samoveznice
žepni robci
nogavice

ZELO VELIKA IZBIRA! **ORIG. TVORNIŠKE CENE!**